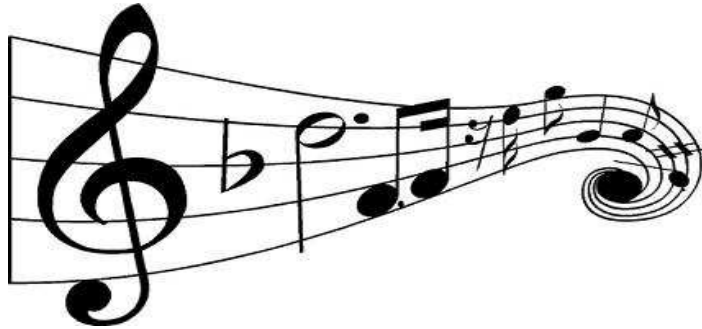

**KLAIPĖDOS MIESTO MUZIKOS MOKYTOJŲ
TEORINĖ–PRAKTINĖ
KONFERENCIJA**

**„MUZIKOS PAMOKA ŠIANDIEN: METODAI,
DIFERENCIJAVIMAS, VERTINIMAS, REFLEKSIJA“
TEZĖS**

Organizatoriai:

Klaipėdos miesto pedagogų švietimo ir kultūros centras.

Klaipėdos miesto muzikos mokytojų metodinio būrelio taryba.

Leidinį sudarė:

Klaipėdos „Vėtrungės“ gimnazijos muzikos mokytoja

Vida Auglienė

Klaipėda

2015-03-30

PRANEŠIMAI

„VERTINIMAS MOKYMUI SI MUZIKOS PAMOKOSE“	3
„MAŽOSIOS LIETUVOS DAINŲ YPATUMAI. JŲ ATLIKIMO SPECIFIKA, INTERPRETAVIMO GALIMYBĖS“	4
„KAI KURIE GROJIMO MELODINIAIS PUČIAMAISIAIS INSTRUMENTAIS MOKYMO METODAI PRADINĖJE MOKYKLOJE“	5
„KŪRYBINĖS SAVIRAIŠKOS UGDYMAS MUZIKOS PAMOKOSE. AKTYVUS MUZIKOS KLAUSYMAS PRADINIŲ KLASIŲ MOKINIAMS“	7
„MOKINIŲ KŪRYBIŠKUMO UGDYMAS MUZIKUOJANT SKAMBANČIOMIS LAZDOMIS“	8
„MOKINIŲ VERTINIMO IR ĮSIVERTINIMO PROBLEMATIKA 5–8 KLASIŲ MUZIKOS PAMOKOSE“	9
„AUKŠTESNIŲJŲ KLASIŲ MOKINIŲ KŪRYBINĖS SAVIRAIŠKOS UGDYMAS MOKANT GROTI RITMINIAIS INSTRUMENTAIS“	10
„ETNOKULTŪRINIS MUZIKOS MENO ASPEKTAS VYRESNIŲ KLASIŲ MUZIKOS PAMOKOJE“	11
„KOMPIUTERINĖS MUZIKOS TECHNOLOGIJŲ NAUDOJIMAS GIMNAZINIŲ KLASIŲ MUZIKOS PAMOKOSE“	12

VERTINIMAS MOKYMUI SI MUZIKOS PAMOKOSE

Žydrė Jautakytė

Vilniaus Ugdymo plėtotės centras

Vertinimas yra viena svarbiausių ugdymo proceso dalių ir būtina jo kokybės sąlyga. Mokiniam reikia tokios vertinimo informacijos, kuri padėtų jiems mokytis. Akivaizdu, kad tradicinės vertinimo sistemos, pažymių rašymo kultūros tam nepakanka. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas, kaip tobulintina sritis meninio ugdymo pamokose, įvardijama Švietimo problemos analizėje „Meninio ugdymo pamoka: ką reikėtų keisti“ (2012 m. Nr. 2 (66)). Efektyviai naudojamas vertinimas gali padaryti didžiulį poveikį mokinių pasiekimams, reikšmingai pagerinti mokymąsi.

Kaip vertinimas tampa įrankiu mokymuisi? Kaip efektyviai vertinti mokinių muzikos mokymosi pasiekimus ir pažangą?

Pranešimo tikslas – aptarti vertinimo mokymuisi principus ir jų taikymą muzikos pamokose.

Vertinimo mokymuisi principai. *Vertinimas mokymuisi* – tai toks mokinių informavimas apie jų mokymąsi, kuris įgalintų mokinius siekti dar geresnių, įtvirtintų rezultatų. Vertinimas reikalauja dvipusio dialogo: 1) vertinimo sprendimų priėmimo ir 2) vertinimo sprendimo paaiškinimo mokiniams. Užduodamas užduotį mokytojas paaiškina mokiniams, **kaip** mokiniai turės atlikti užduotį, **ką** jie turės išmokyti ją atlikdami ir **kodėl** jie turės to mokytis. Grįžtamasis ryšys turi padėti mokiniui pagerinti konkrečius dalykus; kai grįžtamasis ryšys suteikia informacijos, ką ir kaip reikia pataisyti ar sustiprinti atliekant darbą – tokia informacija mokiniui yra vertinga ir veikia ypač motyvuojamai. Iš anksto žinomi vertinimo kriterijai padeda atsakomybę už mokymąsi ir rezultatus perleisti mokiniams.

Muzikos kompetencijos vertinimo kompleksiskumas. Muzikinė kompetencija yra daugialypis darinys. Ją sudaro keturios subkompetencijos: muzikavimo, improvizavimo ir kūrybos, muzikos klausymosi ir vertinimo, socialinių kultūrinių muzikos procesų pažinimo. Ypač svarbi ir muzikinio raštingumo subkompetencija, kuri atsiskleidžia per visas kitas. Muzikinės kompetencijos vertinimas turi būti kompleksiškas – siekiant objektyviai įvertinti muzikinę kompetenciją svarbu numatyti užduočių mokinių pasiekimams iš visų muzikinės veiklos sričių (subkompetencijų) įvertinimą. Geriausias vertinimo būdas muzikos pamokose yra kaupiamasis. Jo sandara turi apimti visas muzikinės veiklos sritis ir gali būti papildyta tam tikrais klasės valdymo susitarimais. Taip parašytas pažymys atspindės kompetencijos lygio vidurkį. Jis atskleis apibendrintą mokinio muzikinės kompetencijos vaizdą, bus išvengta vertinimo vienpusiškumo, nusivylimo muzikos mokymuisi.

Menų egzaminas – vertinimo mokymuisi instrumentas. Menų brandos egzaminas atliepia vertinimo mokymuisi sampratą. Tai yra ilgalaikė ir kompleksinė užduotis, kurios atlikimą stebi ir palaiko egzaminu darbo vadovas. Egzamine vertinamos ne tik dalykinės bet ir bendrosios kompetencijos, ypač kultūrinio sąmoningumo, mokėjimo mokytis, kūrybingumo, komunikavimo ir kt., įgyjami dalykinio rašymo stiliaus, teksto struktūravimo pradmenys. Egzamine labai svarbus yra mokinio įsivertinimas, savistaba ir pažangos stebėjimas. Darbo vadovas kiekvienam mokiniui turi kelti aukštus tikslus, padėti pasiekti kuo geresnių rezultatų.

Išvados. Vertinimas yra tobulintina ugdymo proceso dalis. Sėkmę gali garantuoti mokytojo įvaldyta vertinimo mokymuisi strategija. Menų brandos egzaminu programą ir vykdymą galima nagrinėti kaip vertinimo mokymuisi pavyzdį. Panašius ugdymo proceso organizavimo ir vertinimo principus reikia diegti jau žemesnėse klasėse.

MAŽOSIOS LIETUVOS DAINŲ YPATUMAI. JŲ ATLIKIMO SPECIFIKA, INTERPRETAVIMO GALIMYBĖS

Jolita Vozgirdienė

Klaipėdos etninės kultūros centro folkloro ansamblio „Kuršių ainiai“ meno vadovė,

Dovilų etninės kultūros centro folkloristė

Etninės kultūros sklaida šiandienos ugdymo procese priklauso ne tik nuo valstybės kultūros politikos, bet ir nuo kiekvienos mokyklos ar kitos ugdymo įstaigos požiūrio į etnines vertybes. Konkretūs pavyzdžiai įrodo, kad tradicinės muzikos sklaida moksleivių tarpe tiesiogiai priklauso nuo mokymo įstaigos vadovų nuoseklaus požiūrio, nuo pedagogų profesinio pasirengimo, etnokultūrinio išprusimo, entuziazmo bei išradingumo, nuo sugebėjimo atskleisti ir perteikti tradicinės muzikos vertę moderniomis formomis.

Mažosios Lietuvos muzikinis folkloras ugdymo procese kol kas nėra itin populiarus ir artimas dėl specifinių folklorinių žinių stokos bei metodinės literatūros stygiaus. Šiuo klausimu vykdomi mokymai pedagogų rengimo bei tobulinimosi institucijose nėra nuoseklūs ir išsamūs.

Pranešimo tikslas: atskleisti Mažosios Lietuvos dainų grožį ir meninę vertę, jų svarbą kūrybingos, brandžios, tautinį bei regioninį tapatumą suvokiančios asmenybės formavimui ir paskatinti šių dainų sklaidą muzikinio ugdymo procese.

Pranešimo uždaviniai: aptarti Mažosios Lietuvos dainų ypatumus ir atlikimo pobūdį tradicinio (liaudiškojo) dainavimo aspektu, repertuaro pasirinkimo problemas, pateikti šių dainų interpretavimo galimybes šiandienos kontekste.

Metodai: analizė, lyginimas, iliustravimas.

Priemonės: liaudies dainų įrašai, lietuvių liaudies tradiciniai instrumentai.

Rezultatai: įsigilinimas į muzikinio folkloro kaip žanro specifiką ir modernus kūrybiškas požiūris į liaudies kūrybą paskatintų naujai atrasti senąsias tradicines vertybes, kurių pagrindu skleistųsi jaunosios kartos šiuolaikiški kūrybiniai sprendimai, savitas modernus tradicijos tęstinumas.

Išvados: daina – viena maloniausių tarpusavio bendravimo, meninės raiškos ir estetinio pasitenkinimo formų. Tai labiausiai pastebimas žmogaus ir visos tautos muzikinės kultūros požymis, visuomenės muzikinio išprusimo veidrodis. Todėl, siekiant išsaugoti prigimtinį kultūrinį unikalumą bei patrauklumą, muzikinis ugdymas turėtų būti paremtas sava etnine tradicija. Greta bendrakultūrinių muzikinių reiškinių privalu puoselėti ir skleisti gimtojo krašto - Mažosios Lietuvos dainų grožį, kurį vertino garsūs Europos kūrėjai, mokslo bei meno žinovai. Tačiau šiandien jau reikia galvoti apie naujesnes ir įvairesnes liaudies kūrybos pateikimo bei muzikinės integracijos formas, kad tai būtų patrauklu, skoninga ir aktualu jaunajai kartai.

KAI KURIE GROJIMO MELODINIAIS PUČIAMAISIAIS INSTRUMENTAIS MOKYMO METODAI PRADINĖJE MOKYKLOJE

Regina Bagdonaitė

Vitės pagrindinė mokykla

Grojimas pučiamuoju muzikos instrumentu pradžios mokykloje labai svarbus moksleivio muzikiniame ugdyme, nes labiausiai lavina tembrinę, harmoninę, polifoninę, taip pat ritminę klausą. Pagroti instrumentais įmanoma įvairesnę ir sudėtingesnę muziką, negu klasės sąlygomis galima padainuoti. Grojimui instrumentais galima įvairiapusiškiau taikyti muzikos rašto, ritmo, solfedžio žinias ir įgūdžius, sujungti visas aktyvios veiklos formas į vieną aukštesnę išraiškos atžvilgiu muzikinę visumą. Grojimas instrumentais (ne tik melodiniais) lavina muzikos suvokimą, suteikia galimybes kūrybinei saviraiškai. Mokiniai, grodami instrumentais, labiau patiria muzikavimo džiaugsmą.

Ugdymo metodai yra ne mažiau reikšmingas pedagoginio darbo veiksnys nei pats ugdymo turinys. Pagal N. R. Gage, D. C. Berliner, metodas yra „pasikartojančių mokymo veiksmų modelis, kuris gali būti taikomas dėstant įvairius dalykus, būdingas daugiau negu vienam mokytojui ir svarbus išmokimui“. Nėra universalus, kiekvienam muzikos mokytojui ir mokiniui tinkančio metodo. Mokytojas pagal savo prigimtį ir gebėjimus renkasi tokius metodus, kurie padėtų geriausiai pasiekti ugdymo tikslus bei uždavinius. Jei jam pačiam patogus metodas nepadaeda skleisti kiekvieno mokinio individualybei, tenka ieškoti kito ar permodeliuoti tą patį metodą.

Pranešimo tikslas – atskleisti mokymo melodiniais pučiamaisiais instrumentais būdų ir metodų galimybes pradiniam muzikiniame ugdyme.

Pranešimo uždaviniai:

1. Atskleisti grojimo melodiniais pučiamaisiais instrumentais svarbą pradinuko muzikiniame lavinime.
2. Pateikti kai kuriuos grojimo mokymo metodus, leidžiančius siekti efektyvesnio atlikimo rezultato.
3. Pasidalinti ansamblinio muzikavimo patirtimi, propaguojant senovinę Renesanso, Baroko laikų muziką.

Mano taikomi metodai, mokant pradinių klasių mokinius groti išilginėmis fleitomis – soprano ir altais bei mokyklinėmis dūdelėmis:

- Aido tipo grojimas iš klausos;
- Grojimas pagal grafinius ženklus;
- Grojimas iš natų;
- Pritarimas dainelėms;
- Akompanavimas dainelėms;
- Grojimas pagal fonogramas;
- Improvizavimo pradmenys;
- Kūryba;
- Kontrasto principas;
- Melodijų su tekstu kūrimas;
- Grupinis mokymas.

Rezultatai: mokiniai noriai mokosi groti išilginėmis fleitomis, mokyklinėmis dūdelėmis; geba kritiškai vertinti savo ir draugo grojimą, t. y. pastebėti technines klaidas, išsakyti nuomonę apie estetinį kūrinio atlikimą; geba muzikaliai ir išraiškingai atlikti kūrinius (instrumentinius kūrinėlius, daineles su instrumentinio muzikavimo intarpais) klasės, mokyklos, šeimos švenčių ir kitų renginių metu.

Išvados: įvairių grojimo melodiniais pučiamaisiais instrumentais mokymo metodų taikymas pradinukų muzikos pamokose leidžia:

- įvairiapusiškiau lavinti atlikimo ir kūrybinius gebėjimus;
- ugdyti melodinę, harmoninę, tembrinę klausą, muzikinę atmintį;
- savivertės, įdėtų pastangų mokymosi rezultatams pasiekti, pajautimą;
- muzikavimo džiaugsmo, teigiamų emocijų išgyvenimą;
- puoselėti prigimtinių vaiko muzikalumą, estetinę nuovoką.

KŪRYBINĖS SAVIRAIŠKOS UGDYMAS MUZIKOS PAMOKOSE.

AKTYVUS MUZIKOS KLAUSYMAS PRADINIŲ KLASIŲ MOKINIAMS

Giulnara Poloneičik

Klaipėdos „Smeltės“ progimnazija

Džiaugiuosi, turėdama laimę dirbti mokykloje, vesti muzikos pamokas. Per penkiolika darbo metų pajutau, kaip keičiasi mokykla, mokiniai, kinta reikalavimai pamokų vedimui, mainosi požiūris į mokymąsi. Visa tai verčia mane nuolat išlikti aštraus proto, kūrybiškai žiūrėti į savo darbą. Pastaruoju metu pastebėjau, kad kasmet mokyklą pradeda lankyti vis silpnesni ir dvasiškai apbleisti pirmokėliai. Tėvų begalinis skubėjimas, darbas keliais etatais, atima šilto bendravimo šeimoje laiką. Mokiniam sunku susikaupti norint išmokyti paprastą trijų posmelių dainą. Ypač sudėtinga vaikams išklausyti ir suprasti muzikinį kūrinį. Jiems sunku įsivaizduoti, pajauti ar išgirsti, nes labai skurdus vidinis pasaulėlis. Siekdama atskleisti tikrąjį klasikinės muzikos grožį, pagal jos skambėjimą, pradėjau kurti istorijas – pasakas. Pastebėjau, kad tai mokiniams ne tik labai patinka, bet ir suteikia galimybę pristatyti kūrinį taip, kad jis ilgam įstrigtų atmintyje.

Pranešimo tikslas – atskleisti pradinių klasių mokinių kūrybinės saviraiškos ugdymo galimybes aktyviai klausantis muzikos.

Pranešimo uždaviniai:

1. Pasidalinti muzikine patirtimi su kolegomis;
2. Atskleisti aktyvaus muzikos klausymo svarbą;
3. Pateikti aktyvaus muzikos klausymo būdus.

Metodai:

1. Muzikos pavyzdžių pateikimas;
2. Pasakojimas;
3. Teatrinį vaizdą parengimas.

Priemonės: klasikinės muzikos fonogramos, ritminiai instrumentai, skarelės.

Rezultatai: mokiniai puikiai atpažįsta klasikinės muzikos pavyzdžius, geba išskirti pagrindines melodijos temas. Susipažįsta ir skiria charakteringiausias muzikos žanrus, kūrinų dalis. Pamilsta ne tik orkestrinę, bet ir fortepijoninę muziką. Aktyviai klausydamiesi muzikos – mokiniai patiria didelį džiaugsmą, atsipalaiduoja, išdrįsta išsakyti savo vertinimus, apibūdinimus. Tikslingai ir tiksliai vartoja muzikinius terminus. Ypač lavėja mokinių vaizduotė, kuri skatina kurti gražias, suprantamas istorijas bei pritaikyti judesį ar į rankas paimti ritminį muzikos instrumentą.

Išvados: aktyvus muzikos klausymas patraukliai ir priimtinais suteikia galimybę mokiniams susipažinti, pajauti ir suprasti lietuvių bei užsienio kompozitorių kūrybą. Geba nustatyti klasikinių kūrinų žanrus, atlikėjų sudėtį, paskirtį. Klausydami mėgstamos melodijos, moka susikaupti, išgirsti ir savais žodžiais apibūdinti muzikos nuotaiką, jos savybes.

MOKINIŲ KŪRYBIŠKUMO UGDYMAS MUZIKUOJANT SKAMBANČIOMIS LAZDOMIS

Edita Martinkevičienė

Klaipėdos „Gedminių“ progimnazija

Kiekvienas muzikos pedagogas savo pamokose siekia ugdytiniams sukurti tikrą „kūrybinę laboratoriją“, kurioje mokiniai galėtų ne tik dainuoti, bet ir groti, improvizuoti bei komponuoti. Tam dažniausiai pasitarnauja turimos muzikinės priemonės, instrumentai – perkusija, būgnai, metalofonai, ksilofonai, dūdelės, fleitos ir kt. Puiki priemonė papildyti „kūrybinės laboratorijos“ instrumentariją ir ugdyti mokinių kūrybinę savivertę yra skambančios lazdos. Kuo šie instrumentai ypatingi, kokios jų panaudojimo galimybės muzikos pamokose, kaip mokiniai grodami jomis gali kūrybiškai ugdytis, išreikšti save, savo mintis, patirti kūrybinį džiaugsmą? Visą tai norėčiau aptarti bei pristatyti muzikavimo skambančiomis lazdomis metodus pranešime „Mokinių kūrybiškumo ugdymas muzikuojant skambančiomis lazdomis“.

Pranešimo tikslas – atskleisti pradinių ir vidurinių klasių mokinių kūrybiško muzikavimo skambančiomis lazdomis galimybes

Pranešimo uždaviniai:

1. Pristatyti skambančių lazdu atsiradimo istorines prielaidas;
2. Atskleisti grojimo skambančiomis lazdomis ypatingumą;
3. Pateikti grojimo skambančiomis lazdomis būdus ir metodus.

Metodai:

1. Improvizacija (ritminės improvizacijos įvairių muzikinių veiklų metu);
2. Muzikos klausymasis ir temų atlikimas;
3. Solfedžiavimas ir grojimas.

Priemonės: skambančios lazdos, džiazas, klasikinės muzikos įrašai.

Rezultatai: mokiniai moka laisvai muzikuoti ir improvizuoti skambančiomis lazdomis, pritaikyti atitinkantį akompanimentą dainai, groti muzikos kūrinių temas. Tokiu būdu ugdytiniai turi galimybę pajusti praktinio muzikavimo džiaugsmą, dirbti kartu su kitais mokiniais, moka laisvai ir kūrybiškai išreikšti kilusias idėjas, aktyviai dirbti pamokose.

Išvados: muzikuodami skambančiomis lazdomis mokiniai gali kūrybiškai ugdytis, laisvai išreikšti save, gerai jaustis. Per žaidimą – grojimą skambančiomis lazdomis ugdytiniai greitai išmoksta pagrindinių ritmo, melodijos, harmonijos sąvokų, elementaraus muzikinio rašto. Taip pat muzikavimo skambančiomis lazdomis metu aktyvėja mokinių muzikinis mąstymas, reakcija, koordinacija, lavėja grojimo įgūdžiai grupėje.

MOKINIŲ VERTINIMO IR ĮSIVERTINIMO PROBLEMATIKA 5–8 KLASIŲ MUZIKOS PAMOKOSE

Anastazija Vainoriūtė

Klaipėdos „Vyturio“ pagrindinė mokykla

Vertinimo pamokose tikslas – padėti mokiniams mokytis. Vertinimui keliami uždaviniai: įsivertinti pasiekimus, mokytojui – išvelgti mokinių mokymosi galimybes, numatyti ugdymo metodus. Muzikos pamokose vertinamos kelios veiklos ir taikomi įvairūs vertinimo principai. Atliktų užduočių vertinimas ir įsivertinimas numatomas kiekvienos pamokos uždavinyje. Patirtis rodo, kad kai kuriems 5–8 klasių mokiniams sudėtinga įvardinti ir įvertinti savo pažangą muzikos pamokose. Ypač penktokams būna sunku įsivertinti savo veiklą ir pažangą. Reikia ieškoti būdų, kaip mokinius išmokyti suprantamai, greitai ir reguliariai fiksuoti savo pažangą muzikos pamokose.

Su mokiniais sutarus bendrus vertinimo ir įsivertinimo kriterijus, juos sistemingai ir aiškiai fiksuojant, mokiniai greičiau suvoks muzikos mokymosi tikslus, sistemingai tobulės.

Pranešimo tikslas – Pasidalinti asmenine sistemingo vertinimo ir mokinių įsivertimo muzikos pamokose patirtimi.

Išvados:

1. Sistemingas muzikos pamokos veiklos sričių vertinimo ir įsivertinimo fiksavimas bei aptarimas padeda mokiniui geriau suvokti ir įvardinti daromą pažangą.
2. Mokinių gebėjimas įsivertinti padeda mokytojui stebėti mokinių pažangą.

AUKŠTESNIŲ KLASIŲ MOKINIŲ KŪRYBINĖS SAVIRAIŠKOS UGDYMAS MOKANT GROTI RITMINIAIS INSTRUMENTAIS

Vida Auglienė

Klaipėdos „Vėtrungės“ gimnazija

Muzikos pedagogai, siekdami išugdyti laisvą, kūrybišką, gebančią save išreikšti asmenybę, nuolatos skatina mokinius dalyvauti įvairiose muzikinėse veiklose. Tačiau moksliniai tyrimai bei pokalbiai su mokytojais liudija, kad aukštesniųjų klasių mokinių kūrybinė saviraiška muzikinėje veikloje yra nepakankama. Sprendžiant šią problemą, mokinių kūrybinė saviraiška bus kryptingai ugdoma, jei mokiniai bus įtraukti į aktyvią muzikinę veiklą, mokomi kūrybiškai mąstyti ir perteikti idėjas improvizuojant ritminiais instrumentais, skatinami išreikšti mintis ir sumanymus kuriant kompozicijas ritminiams instrumentams, turės galimybių rinktis veiklos priemones bei veikimo būdus, bus sukurta palanki aplinka mokinių kūrybinei saviraiškai skleistis.

Pranešimo tikslas – atskleisti aukštesniųjų klasių mokinių kūrybinės saviraiškos ugdymo mokant groti ritminiais instrumentais galimybes.

Pranešimo uždaviniai:

1. Pristatyti užsienio ir Lietuvos mokslininkų siūlomus kūrybinės saviraiškos ugdymo programas ir metodus;
2. Atskleisti grojimo ritminiais instrumentais svarbą;
3. Išryškinti grojimo ritminiais instrumentais būdus ir metodus.

Metodai:

1. Improvizacija (ritminė improvizacija, ritminis dainos akompanimentas, improvizacija muzikos klausymo metu).
2. Kompozicijų kūrimas ritminiais instrumentais.

Priemonės: ritminiai, melodiniai instrumentai, džiazas, klasikinės muzikos fonogramos

Rezultatai: mokiniai moka laisvai, spontaniškai improvizuoti, įgyvendinti idėjas kuriant kompozicijas, savitai muzikuoti ritminiais instrumentais, įsijausti į kūrinio nuotaiką, atlikti jį jautriai ir muzikaliai. Grodami ritminiais instrumentais mokiniai jaučiasi laisvai, pasitiki savimi yra darbingi, įtraukti į aktyvią ir įvairiapusę muzikinę veiklą, geba įvertinti kitų sukurtą muzikinį produktą, įsivertinti save.

Išvados: išskirtines galimybes mokinių kūrybinei saviraiškai ugdyti turi muzikavimas ritminiais instrumentais. Dalyvaudami šioje veikloje mokiniai turi daug galimybių patirti muzikinius išgyvenimus, pajauti atliekamų kūrinių grožį, suprasti muzikavimo ritminiais instrumentais svarbą, lavintis ritmo pojūtį, vaizduotę, tembrinę, harmoninę, melodinę klausą, muzikinę atmintį, muzikos suvokimo gebėjimus, dėmesingumą. Grodami ritminiais instrumentais mokiniai turi galimybę pritaikyti muzikos rašto, ritmo, solfedžio žinias ir įgūdžius, sujungti visas aktyvios veiklos formas į muzikinę visumą.

ETNOKULTŪRINIS MUZIKOS MENO ASPEKTAS VYRESNIŲ KLASIŲ MUZIKOS PAMOKOJE

Jolanta Simaitienė

Klaipėdos „Varpo“ gimnazija

Lietuvių liaudies muzikoje slypi visa šalies kultūrinė, istorinė bei meninė praeitis. Suvokimas, kad liaudies menas yra mūsų meno pamatas – leidžiantis mums šiandieniniame pasaulyje būti savotiškais ir išskirtiniais, prisideda prie kiekvieno žmogaus asmenybės savimonės vystymosi, bei asmenybės, kaip išsilavinusio žmogaus formavimosi. Muzikos mokytojo užduotis, kad kuo daugiau jaunimo susidomėtų, giliau pažintų, atliktų, bei naudotų savo kūryboje lietuvių liaudies muziką. Taip pat imtų ją branginti ir saugoti nuo išnykimo.

Pranešimo tikslas – atskleisti aukštesnių klasių mokinių galimybes realizuoti savo kūrybines idėjas remiantis lietuvių liaudies muzika.

Pranešimo uždaviniai:

1. Mokyti analizuoti, lyginti ir vertinti lietuvių liaudies muzikos praeities ir dabarties raiškos ypatumus ir galimybes.
2. Pateikti lietuvių liaudies dainos panaudojimo galimybes mokinių saviraiškoje.

Metodai:

1. Debatai.
2. Lietuvių liaudies dainos aranžavimas, kompozicijų kūrimas.

Priemonės: vadovėliai, muzikos įrašai, ritminiai ir melodiniai instrumentai.

Rezultatai: mokiniai noriai atlieka lietuvių liaudies dainas, kuria kompozicijas, pristato jas mokyklos renginiuose. Jie geba suvokti muzikinę komponavimo struktūrą, kaip išbaigtą formą su įžanga ir pabaiga, bei vystymu. Puikiai jaučia emocinio vystymo svarbą ir geba sukurti dinaminį kūrinio planą su aiškia kulminacija. Suvokia boso, bei harmonijos svarbą papildant ir išryškinant melodinius dainos vingius, puikiai pritaiko ritmą. Moksleiviai susidomėję klauso ir analizuoja autentiškas, aranžuotas chorams ir instrumentiniams ansambliams lietuvių liaudies dainas.

Išvados: debatuodami mokiniai išmoksta argumentuotai kalbėti, gerbti kito nuomonę. Įgyja kritinio mąstymo įgūdžių, lengviau suvokia Lietuvoje ir pasaulyje vykstančius muzikinius pokyčius. Suvokia savo išskirtinumą pasaulyje dėka liaudies meno, kas atveria mokiniams platesnes galimybes įtaigiai, kūrybingai atlikti liaudies dainas. Kurdami kompozicijas mokiniai panaudoja ir patobulina anksčiau įgytas muzikos rašto, teorijos žinias. Pritaiko savo gebėjimus groti vienu ar kitu muzikos instrumentu ir įgyja naują patirtį kurdami, bei improvizuodami.

KOMPIUTERINĖS MUZIKOS TECHNOLOGIJŲ NAUDOJIMAS GIMNAZINIŲ KLASIŲ MUZIKOS PAMOKOSE

Edita Mockuvienė

Klaipėdos Vytauto Didžiojo gimnazija

Nuolat kintantis pasaulis, besiplečiantis žinių ir informacijos kiekis keičia mus ir mūsų mokinius, neleidžia mums stovėti vietoje. Technologinė pažanga mokytojui pamokose atveria vis naujas galimybes. Šiandien nieko jau nestebina pradinio, pagrindinio ar vidurinio ugdymo procese naudojamos informacinės ir komunikacinės technologijos (IKT). Mokiniai, mėgstantys muziką ir kompiuterius bei norintys plėtoti savo muzikinę patirtį, kūrybinę saviraišką, gali rinktis kompiuterinės muzikos technologijų programą. Technologiniai instrumentai – kompiuteriai padeda gilinti muzikines žinias: kuriant ir modeliuojant – išreikšti save, klausant ir analizuojant – suprasti muziką.

Pranešimo tikslas – atskleisti gimnazijos klasių mokinių kūrybinės saviraiškos ugdymo galimybes, kuriant nedidelės apimties kompozicijas, modeliuojant muziką ir video medžiagą, muzikinius video klipus.

Pranešimo uždaviniai:

1. Atskleisti kompiuterinės muzikos technologijų programos Magix Music Maker panaudojimo galimybių svarbą, siejant ją su elementariomis muzikos teorijos žiniomis (nuo teorijos prie praktinių užduočių).
2. Pristatyti gimnazistų bandomuosius darbus – modeliavimo pavyzdžius (dirbant su programa Magix Music Maker).

Metodai:

1. Trumpas programos Magix Music Maker pristatymas. Darbo etapai.
2. Gimnazistų darbų peržiūra, aptarimas.

Priemonės: kompiuteriai su programa Magix Music Maker, garso kolonėlės arba ausinės.

Rezultatai: gimnazistai išmoksta suvokti ir lyginti įvairių stilių muziką, naudoti tinkamą muzikinę stilistiką savo kūrybinei idėjai įgyvendinti. Geba su grupe ar pavieniui, mokytojo konsultuojami, susipažinę su muzikine gramatika ją pritaikyti praktikoje, modeliuodami muzikinį kūrinį analizuoti garsus bei muziką. Pristatydami ir analizuodami savo kūrinius mokiniai ugdo pasitikėjimą savimi, iniciatyvumą, atsakingumą, kritinio mąstymo gebėjimus.

Išvados: kompiuterinės technologijos išplečia mokinių kūrybingumo, individualios raiškos galimybes (puiki terpė eksperimentams). Muzikos pažinimas tampa modernus ir šiuolaikiškas. Jis padeda atsiskleisti įvairius mokinių polinkius ir gebėjimus. Kūrybos eiga stebima, koreguojama ir rezultatas matomas gana greitai. Ugdymo procesas tampa efektyvesnis. Pakinta mokytojo santykis su mokiniais. Jis tampa ne vieninteliu klasėje informacijos šaltiniu, o lygiu su visais mokymosi proceso dalyviais, tokiu būdu ugdoma kolektyvinė dvasia ir individualus dėmesys kiekvienam kolektyvo nariui.